

JAARVERSLAG 2023

Toekomstbestendigheid

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van 2023 van &Brakema Producties met als titel Toekomstbestendigheid. &Brakema Producties gelooft dat we zowel met onze voorstellingen, als met het vormgeven van onze organisatie een rol kunnen spelen in hoe de toekomstige wereld eruitziet.

Artistiek stond 2023 in het teken van (1) het vervolg van de tournee van *Isotopia*, (2) een gastregie bij *Mevrouw Ogterop*, (3) het afronden van het project *Two Sides of a Woman*, (4) het voorbereiden van de voorstelling *Blue Hour* (première 1 maart 2024), en (5) het schrijven van de artistieke plannen en het beleidsplan 2025-2028.

De organisatie en compliance met de codes zijn geëvalueerd, en er heeft een verdergaande professionaliseringslag plaats gevonden.

Het verslag begint vanuit de visie van de organisatie, en gaat door naar de dagelijkse leiding en het bestuur, (§1), gevolgd door de activiteiten van 2023 (§2), het deel over organisatie (§3), en financiën (§4) en eindigt met het oog op de toekomst (§5).

1 BESTUURSVERSLAG

1.1 Visie, missie, waarden en doelen

1.1.1 Visie

&Brakema Producties gelooft dat we maatschappelijk op een omslagpunt zijn beland. Waar waarden zoals rationaliteit, objectiviteit, competitiviteit en voorspelbaarheid het westen lange tijd voorspoed en rijkdom leken te brengen, hebben deze waarden diepe sporen nagelaten voor onze toekomst: de klimaatcrisis, de gepolariseerde samenleving, de rol van technologie en de toegenomen ongelijkheid. Deze vraagstukken zijn complex en vragen om een nieuwe benadering met nieuwe waarden, waarin we met de natuur, de toekomst, onszelf en vooral ook met elkaar in dialoog gaan om de volledige complexiteit van zaken te bloot te leggen en vervolgens gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor een nieuwe toekomst.

Theater is bij uitstek de plek waar we deze complexiteit kunnen ervaren en onderzoeken. Dit onderzoek is nodig om nieuwe waarden niet alleen te construeren maar ook in de praktijk te brengen. De eerste stap hierin is het op een bezielde manier en gezamenlijk te onderzoeken wat in deze tijd 'van waarde' is. Dit kan door werk te maken dat uitnodigt om niet alleen rationeel (hoofdelijk) 'te weten' wat belangrijk is, maar dit ook op een diepgaande (lichamelijke) manier te doorvoelen. Artistiek Leider van &Brakema Producties Liliane Brakema noemt dit een 'belichaamde manier van denken'. Door de combinatie tussen 'rationeel weten' en het ook op een diepgaande manier doorvoelen, wordt het voor de toeschouwer gemakkelijker om ook daadwerkelijk te handelen naar wat voor hem of haar 'van waarde' is. Met andere woorden: met je hoofd weten is niet genoeg, om te veranderen moet je iets met je hart kunnen (door)voelen.

&Brakema Producties kiest er bewust voor om werk te maken dat speelt 'onder' de actualiteit. Door het blootleggen van onderliggende structuren en mechanismes die onder ons handelen liggen, verminderen vooroordelen en openbaren zich vragen van existentiële aard, vragen die ons allemaal verbinden.

&Brakema Producties wil met (de processen van) haar voorstellingen ruimte scheppen voor een nieuwe manier om de complexe vraagstukken van deze tijd op zowel persoonlijk als politiek niveau te benaderen. Dit doet zij via de inhoud van haar voorstellingen, als ook door het bouwen en ontwikkelen van een visie hoe een hedendaagse organisatie geleid kan worden en door het zoveel mogelijk transparant maken van de poging en zoektocht die bij iedere voorstelling hoort. Deze visie vertrekt niet vanuit het klassieke model van voorspelbaarheid, maar vanuit een bezielde manier van samen stappen zetten die minder voorspelbaar maar wel gezonder, toekomstbestendiger en inclusiever is voor mens en planeet.

1 BESTUURSVERSLAG

De visie van &Brakema kent drie stellingen:

1.Theater is de plek waar we kunnen luisteren naar de onderstroom van ons lichaam, waar we (opnieuw) contact maken met onze zintuigen en doorvoelen wat van belang is.

2.Theater is de plek om een gevoel van gemeenschap te creëren. Om samen te ervaren dat we allemaal diepe gronden hebben, waarin dezelfde existentiële levensvragen zitten daar niet meteen antwoorden op vinden, ongeacht afkomst, identiteit of klasse. En dat we juist daarin allemaal verbonden zijn.

3.Theater kan ons laten inzien dat we onze sociale omgeving kunnen veranderen, mits we ook bereid zijn om ons eigen gedrag te veranderen. Dat kan door een 'belichaamd weten'.

1.1.2 Missie

&Brakema maakt diepgaande, zintuiglijke theater-ervaringen waarbij het publiek actief wordt uitgenodigd om via het lichaam te voelen wat van waarde is.

1.1.3 Waarden

- De voorstellingen van &Brakema Producties verbinden een persoonlijke blik van anderen en Liliane zelf met grotere thema's van deze tijd. Ze bieden het publiek ruimte voor inzicht, dialoog, inspiratie, ontregeling, troost en complexiteit.

- Hierbij hoort dat &Brakema Producties binnen haar mogelijkheden, niet alleen voor het bekende theaterpubliek theater maakt, maar zich ook laat voeden en actief op zoek gaat naar mensen uit de maatschappij die zich niet gerepresenteerd zien in hoe de huidige samenleving is georganiseerd.

- Voor &Brakema producties is niet alleen de voorstelling als product van belang, maar ook het proces daar naartoe, het team en de organisatie daar omheen. Essentieel daarbij is transparantie over verwachtingen en processen, zowel artistiek als organisatorisch. Er is aandacht voor hoe om te gaan met werkdruk en veranderende opvattingen over omgangsvormen en lichamelijke integriteit. Om dit te borgen wordt aan het begin van iedere productie een 'Sociaal Contract' afgesloten.

- &Brakema Producties weet dat het publiek niet alleen geïnteresseerd is in het resultaat, maar vaak ook in het proces. Aandacht voor het proces zit in het DNA van &Brakema producties en wordt per voorstelling opnieuw onderzocht. Het publiek wordt uitgenodigd en betrokken bij het maakproces, om zoals het idealiter ook met de complexe vraagstukken van deze tijd gaat, samen met ons de volgende stap te zetten.

1 BESTUURSVERSLAG

- Het uitgangspunt dat een voorstelling ingebed moet zijn in iets groters zoals een nagesprek, voorgesprek, podcast of andere manier van persoonlijk contact van makers met publiek is voor &Brakema Producties belangrijk.
- Als regisseur onderscheidt Liliane Brakema zich door een sterke nadruk op de weerslag van de hedendaagse wereld op het lichaam, in combinatie met tekst, waarin iedere voorstelling een eigen vorm heeft die samenhangt met de inhoud.
- &Brakema Producties onderzoekt nieuwe verhoudingen tussen beweging/ het lichaam en gesproken tekst.
- Op een eerlijke manier onderzoeken van deze nieuwe vormen, en niet schuwen om het publiek uit te dagen, zijn eveneens onderdeel van het werk van &Brakema Producties.
- Onderscheidend aan Brakema's regiestijl is ook dat haar poging als regisseur en de voelbare pogingen van de acteurs en medemakers onderdeel zijn van de inhoud van haar werk. Zij neemt het publiek mee in haar zoektocht naar die nieuwe waarden. In de woorden van acteur Ali-Ben Horsting:
"Naast de lijn van de encenering staat ook altijd de lijn van een live acteur-soefening centraal, dit is een menselijk pogen dat de personages overstijgt en daardoor des te harder binnenkomt bij het publiek. Dit komt omdat je niet alleen de figuur ziet die poogt, maar ook de acteur, de proberende mens van vlees en bloed voor je neus, die iets onhaalbaars staat te doen."

1 BESTUURSVERSLAG

1.2 Dagelijkse leiding

De dagelijkse leiding is in handen van Liliane Brakema (artistieke leiding) en Karin van den Berg (zakelijk leiding).

Artistiek stond 2023 in het teken van (1) het vervolg van de tournee van *Isotopia*, (2) een gastregie bij *Mevrouw Ogterop*, (3) het presenteren en afronden van *Two Sides* en (4) voorbereiden van de voorstelling *Blue Hour* (2024), en (5) het schrijven van de artistieke plannen en het beleidsplan 2025-2028.

Zakelijk is in 2023 een verdere professionalisering van de organisatie ingezet en de financiële afwikkeling van *Isotopia* afgerond.

1.3 Bestuur

&Brakema Producties heeft een directie-bestuurs model en volgt daarin de Governance Code Cultuur. De directie (de artistiek en zakelijke leiding) is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en legt verantwoording af aan het bestuur, dat bovendien fungeert als klankbord en sparring partner. Het bestuur richt zich op de strategische koers, controle van het beleid en navolging van de codes.

Het (onbezoldigde) bestuur bestaat uit: Barbara Bos (voorzitter), Elsbeth van Rhijn (secretaris), Thomas Smit (penningmeester) en Janine Brogt (artistieke zaken) en vergadert tenminste vier keer per jaar met de directie. Met de penningmeester vindt overleg plaats over de productie begrotingen en/of de afrekening daarvan, de jaarrekening en de jaarlijkse exploitatiebegroting. Ieder jaar vindt er een functioneringsgesprek plaats tussen het bestuur en de leden van de directie en evalueert het bestuur haar eigen functioneren. Alle medewerkers kunnen, indien nodig, terecht bij een lid van het bestuur als vertrouwenspersoon, maar worden ook gewezen op het bestaan van Mores, een onafhankelijke organisatie voor ongewenste omgangsvormen.

In de jaaragenda van de bestuursvergaderingen is de evaluatie opgenomen van de naleving van de Governance Code Cultuur, de Fair Practice code en de Code Diversiteit & Inclusie. Zo nodig wordt een actieplan opgesteld op basis van de inzichten van de evaluatie. Dit is vastgelegd in het Directie bestuursreglement.

Daarnaast heeft een jaarevaluatie plaatsgevonden door het bestuur met de artistieke en zakelijk leiding en een bestuursevaluatie.

1 BESTUURSVERSLAG

Bestuurssamenstelling in 2023

Naam	Functie	Nevenfuncties	Aangetreden
Barbara Bos	Voorzitter	Hoofd Tentoonstellingen bij Museum Voorlinden	1-3-2021 (1e termijn)
Elsbeth van Rhijn	Secretaris	Project Advocaat/Consultant Financiële I dienstverlening	29-8-2016 (2e termijn)
Thomas Smit	Penningmeester	Zakelijk directeur Theater Bellevue, Amsterdam Bestuurslid Theater Walhalla	1-3-2021 (1e termijn)
Janine Brogt	Algemeen lid	Freelance dramaturg, schrijver en vertaler van theater, opera en dans	29-8-2016 (2e termijn)

Er is een rooster van aftreden dat bepaalt wanneer een bestuurder terugtreedt. Indien er tussentijds bestuurswisselingen plaatsvinden, wordt het rooster zo nodig aangepast om een geleidelijke in- en uitstroom te realiseren ter behoud van kennis en ervaring.

Halverwege 2024 treedt Elsbeth van Rhijn af conform het rooster van aftreden.

1.4 Directie

De directie is, onder eindverantwoordelijkheid van het bestuur, belast met de dagelijkse leiding. De directie informeert het bestuur over alle voor het bestuur van belang zijnde zaken. Meerjarige verplichtingen en uitzonderlijke investeringen worden vooraf voorgelegd aan het bestuur. Belangrijke persoonlijke ontwikkelingen worden eveneens met het bestuur besproken.

Op dit moment is Karin van den Berg zakelijk leider van &Brakema Producties. Voor haar vervanging wordt in augustus 2024 een formele sollicitatieprocedure in gang gezet, waarvoor al door meerdere zakelijk leiders interesse is geuit.

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.1 Voortzetting Isotopia tournee en evaluaties

Speelperiode: 1 december 2022 tot en met 4 februari 2023

Première: 3 december 2022 in Theater Bellevue in Amsterdam

Vorbereidingsperiode: begonnen in 2021, repetities vanaf zomer 2022

2.1.1 Intentie en doel van het project

Artistiek doel van de voorstelling *Isotopia* was om via een lichamelijke en zintuiglijke voorstelling, de toeschouwer uit te dagen bij een 'belichaamd weten' te komen om zo voor zichzelf en met elkaar de vraag te stellen: Wat is van waarde? Hoe willen we nu en in de toekomst omgaan met onszelf, elkaar en onze planeet?

2.1.2 Medewerkers

Eind 2022 moest Anna Raadsveld vanwege zwangerschap worden vervangen door Wendell Jaspers. Dit was financieel en artistiek een uitdaging omdat &Brakema niet veel reserves had om dit op te vangen, gelukkig heeft NORMA ons hierbij kunnen helpen.

Concept en regie	Liliane Brakema
Spel	Anna Raadsveld (december 2022), Wendell Jaspers (2023), Ali-Ben Horsting
Scenografie	Roel van Berckelaer
Dramaturgie	Florian Hellwig
Coaching dans	Maria Ribas
Compositie	Helge Slikker
Kostuumontwerp	Kevin Pieterse
Lichtontwerp	Vinny Jones
Tekst	collectief
Met tekstbijdrage van	Melissa Knollenburg
Regieassistentie	Emma van den Elshout
Techniek	Elmar Neudam
Zakelijke leiding	Karin van den Berg
Marketing	Harm-Jan Keizer
Fotografie	Martijn Halie en Sanne Peper

In samenwerking met Theater Bellevue

Mede mogelijk gemaakt door: Het Zuidelijk Toneel, Fonds Podiumkunsten, Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds 21, Prins Bernhard Cultuurfonds, vfonds, Norma Fonds en Lira Fonds.

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.1.3 De voorstelling *Isotopia* in het kort

In *Isotopia* volgt het publiek het verhaal van Bas en Valerie die in retrospectief terugkijken op hun rol in een misselijkmakend systeem, waarin zij langzaam eerst zichzelf, hun lichaam en toen elkaar verloren.

In het eerste deel schrikt Valerie wakker en praat ontwijkend met het publiek, dan valt ze in een fysieke herinnering/droom waarin in een dansante scène Bas tot leven komt. In het tweede deel probeert ze te reconstrueren wat er gebeurd is en wordt de rol van Bas steeds helderder in hun verhaal, waarin ze van de een op de andere dag alles kwijtraakten en in hun auto moesten gaan wonen. In het derde deel ervaren we hoe ze de kans kregen onderdeel te worden van een nieuwe, veilige samenleving, afgeschermd van de boze buitenwereld en ervaart het publiek hoe hun leven begint als een droom en zich gaandeweg ontwikkelt tot een nachtmerrie. In het vierde deel ziet het publiek het resultaat van de nachtmerrie: Valerie vermoordt wat haar het meeste lief is: Bas. In de epiloog, na de dood, komen hun lichamen opnieuw tot leven. De voorstelling eindigt tekstloos maar met hoop.

Beeld uit *Isotopia*

2.1.4 Resultaat

Gezien de reacties van het publiek, het grote aantal recensies en de lichamelijke beschrijvingen van alle recensenten en de interne artistieke evaluatie kunnen we concluderen dat *Isotopia* gelukt is. Tijdens het streven naar dit ambitieuze doel is een mooi bijeffect dat publieksreacties indringend zijn en de recensies onverdeeld positief. Het is &Brakema Producties gelukt om met *Isotopia* Liliane Brake- ma's plek in het hedendaagse theaterlandschap te verankeren.

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

1.1.5 Pers over *Isotopia*

Isotopia was een onverdeeld succes bij de landelijke recensenten die op de première allemaal in de zaal zaten.

Daarnaast kwam *Isotopia* al in het lijstje met de top 10 van de beste voorstellingen die nu spelen van NRC, de 29 best besproken voorstellingen van 2022 van de Theaterkrant en bij de beste 10 van het seizoen van de Volkskrant. Afzwaaiend Trouw recensent Hanny Alkema noemde Liliane en *Isotopia* in haar afscheidsinterview als een van de belangrijkste theatermakers voor de toekomst.

Trouw

★★★★★

"Orwell's 1984 anno nu."

"Liliane Brakema (...) toont hierin wederom dat zij tot de belangrijkste theatermakers van ons land mag worden gerekend."

"Brakema's aanpak is fysiek en beeldend. Het maakt haar werk licht en speels, en daardoor als vanzelf troostend, hoe zwaar het thema ook is."

Volkskrant

★★★★★

"De dystopische voorstelling Isotopia is verontrustend en onbehaaglijk, maar ook liefdevol"

"Liliane Brakema's nauwlettende regie, fantasie en ruime aandacht voor het fysieke spel van haar bekwame acteurs maken van Isotopia geslaagd science-fictiontheater."

"In een prachtige choreografie, waarin Raadsveld op de stoel blijft zitten, bewegen ze zo liefdevol en sensueel om elkaar heen, dat je even vergeet dat je naar een schrikbarend doemscenario zit te kijken."

"Brakema creëert precies waar je op hoopt bij een dystopische voorstelling, een bijzonder onbehaaglijk gevoel."

NRC

★★★★★

"De nachtmerrie van leven in een surveillancestaat is voelbaar in Isotopia"

"In Isotopia toont Brakema het effect van het verlies aan privacy en van onontkoombare, gedigitaliseerde dwang."

"Brakema heeft gevoel voor het creëren van indringende beelden"

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

Telegraaf

★★★★

"Isotopia speelt griezelig knap in op de huidige tijdsgeest"

"Het is knap hoe Ali-Ben Horsting en Anna Raadsveld met minimale middelen onder je huid weten te kruipen"

Parool

"De herhaling is soms zo absurdistisch dat je er als publiek om moet lachen.

Maar is dat in het begin nog wel plezierig, langzamerhand lach je steeds meer uit ongemak. Totdat er op een gegeven moment niks meer te lachen valt."

Theaterkrant

"Anna Raadsveld en Ali Ben Horsting slepen het publiek met aanstekelijk spel door een universum dat doet denken aan dat van Charlie Brooker's Black Mirror."

"De balans die de personages met elkaar bereiken, komt harmonieus samen in de afwisselend beminnelijke en opgewekte choreografieën"

"Regisseur Liliane Brakema slaagt er met deze afwisselingen in om een duister narratief uit te beelden in een geromantiseerde, bijna musical-achtige stemming"

"Of technologische ontwikkelingen ons binnenkort de (mentale) afgrond in jagen, is in onze hedendaagse samenleving een sluimerende vraag. (...) Dat maakt dat Isotopia een dystopische situatie uitdaagt die helemaal niet zo ver weg hóeft te zijn."

2.1.6 Publieksbereik

Isotopia speelde 19 keer, in 10 provincies voor een totaal van 1958 toeschouwers. Dit is exclusief de openbare generale voor toneelschoolstudenten in Bellevue die >75% vol was.

2.1.7 Randprogrammering

Bij *Isotopia* werden de voorstellingen voorzien van een nagesprek door filosoof Roel Meijvis, waarin de thematiek van de voorstelling door middel van vragen aan het publiek werd uitgelicht. Daarnaast werd een podcast (<https://soundcloud.com/user-975080193/isotopia-nagesprek/s-yYqbSsJXQ5h?>) gemaakt als inleiding en als nagesprek. Beide boden verdieping en waren vooral van waarde voor de niet geoefende kijker.

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.1.7 Evaluaties

Zoals altijd bij &Brakema Producties is gedurende de productie doorlopend geëvalueerd en is na de tournee met iedereen ook apart en officieel geëvalueerd. Positieve punten waren transparantie over onzekerheid, openheid en lerend vermogen (nav Nacht In... nu toegepast in *Isotopia*) van de dagelijks leiding. Werkpunten zaten organisatorisch in het contact tussen bestuur en zakelijk leiding, hiervoor is een format gemaakt dat gebruikt kan worden in de toekomst. Artistieke werkpunten zijn binnen het team geëvalueerd: Hoe gebruiken we onze tijd zinvol in de montage? Hoe kunnen we bepaalde punten al voor de montage tackelen? Wat betekent werken met 1 technicus en een groot artistiek team? En hoe zorgen we binnen deze tijdsindelingen dat de samenwerking zo lang mogelijk horizontaal blijft?

Beeld uit Isotopia

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.2 Gastregie Ik zou liever Angel heten van Mevrouw Ogterop

Periode: januari 2023-mei 2023

In opdracht van Lotte Dunselman deed Liliane een eindregie voor *Mevrouw Ogterop*. Deze werd 27 keer gespeeld in 9 provincies voor in totaal 2010 toeschouwers. Liliane Brakema was hier betrokken als eindregisseur. Deze productie valt buiten de Stichting &Brakema Producties. Aangezien deze gastregie wel bijdraagt aan de ontwikkelingen van Liliane Brakema, wordt deze alleen genoemd, maar verder niet meegenomen in dit jaarverslag.

Angel (mevrouw Ogterop)

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.3 Two Sides of a Woman Eindpresentatie

Te zien: 20 maart Podium Mozaïek

Te zien: 20 juni 2023 in De Verkadefabriek in Den Bosch

Vorbereidingsperiode: begonnen in 2020, voortgezet in 2023

2.3.1 Intentie en doel van het project

Artistiek doel van de het onderzoek van *Two Sides of A Woman* van Eva Jansen Manenschijn en Liliane Brakema was het op een persoonlijke manier voelbaar maken wat de positie van de vrouw ten opzichte van de kunst betekent en betekende over generaties. Niet alleen de voorstelling maar ook de 'ontmoeting' van de tekstlezing, en het gesprek met het publiek, was hierin onderdeel van het resultaat.

2.3.2 Medewerkers

Tekst versie 1	Eva Jansen Manenschijn (werd vanwege ziekte vervangen) en Jibbe Willems
Regie	Liliane Brakema
Spel	Alejandra Theus
Dramaturgie	Cecile Brommer
Muziek	Helge Slikker

2.3.3 De lezing - in het kort

Vlak voor haar sterven begint een oude vrouw - geïnspireerd op de oma van Liliane - te praten over haar leven, haar kinderen en haar kunst. Ze blikt terug op de keuzes die zij, en haar voorouders, hebben gemaakt (deze versie werd geschreven door Eva Jansen Manenschijn). Van hieruit maken we een lijn naar de toekomst: wat als we, vanuit vrouwelijke waarden, de wereld opnieuw mochten opbouwen?

Vanwege ziekte van Eva Jansen Manenschijn heeft Jibbe Willems het schrijven overgenomen en zijn eigen tekst geschreven. Dit diende als opmaat en vooronderzoek voor *Blue Hour* (2024).

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.3.4 Resultaat

Two Sides of a Woman werd een tekst (later toewerkend naar *Blue Hour*) begeleid door een zintuigelijke, muzikale compositie van Helge Slikker.

Het op een persoonlijke manier voelbaar maken van de positie van de vrouw ten opzichte van de kunst en daarover in gesprek gaan is ruimschoots geslaagd. Op 20 maart in Podium Mozaiek duurde het gesprek met het publiek ruim 4x zo lang als de lezing. Deze input kon worden gebruikt om verder te schrijven tot de theatrale lezing van 20 juni in de Verkadefabriek.

Beeld uit *Isotopia*

Ook hier was het gesprek met het publiek waardevol en werd gevraagd naar 'meer van dit soort presentaties'. Het publiek bleek zeer geïnteresseerd in het onaffe product en gaf ons opnieuw input hoe hiermee verder te gaan. Bijvoorbeeld door te zeggen hoe ze fysiek de voorstelling ervaarden. Bijvoorbeeld dat ze benauwd werden en gaandeweg de behoefte kregen om mee te gaan zingen. Deze input en de versie die er lag op 20 juni is tevens input voor de voorstelling *Blue Hour* die in maart 2024 in première gaat.

2.3.5 Publieksbereik

Oorspronkelijk mikten wij op 300 toeschouwers in totaal. Wij haalden in Bellevue, omdat wij samen met andere theatergroepen presenteerden, 220 toeschouwers in november 2023, 15 toeschouwers in mei voor het diepgaande gesprek met lezingen en 30 toeschouwers in de Verkadefabriek in Den Bosch. De laatste lezing zou door meer mensen worden bezocht zijn, ware het niet dat er noodweer was voorspeld die avond, waardoor de aangemelde mensen van buiten Den Bosch, de tocht naar Den Bosch niet konden maken.

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.4 Voorbereidingen Blue Hour

Zowel zakelijk als artistiek werd *Blue Hour* voorbereid in coproductie met Matzer Theaterproducties. (première 1 maart 2024).

De artistieke verantwoordelijkheid hiervoor kreeg &Brakema Producties. De overige taken (zakelijk, productioneel en marketing) kwamen onder verantwoordelijkheid van Matzer Theaterproducties.

2 INHOUDELIJK JAARVERSLAG

2.5 Het schrijven van artistieke plannen en het beleidsplan voor 2025-2028

Samen met Cecile Brommer ontwikkelde Liliane toekomstplannen waarvan er vijf producties meegenomen zijn in het beleidsplan. Dit zijn: Dadaland (2025), Atjeh Mon Amour (coproductie Rose Stories 2026), Quantumsfeer (in de lunchruimte van Bellevue, 2027), en Nachtstemmen (2028).

Minstens zo belangrijk als de plannen zelf is dat met deze voorstellingen niet alleen op de bekende wijze, en voor het bekende theaterpubliek worden geproduceerd, gemaakt en gespeeld. Juist ook de 'vergeten toeschouwer' die ook uitgangspunt en doelgroep was bij Nacht In.. (zie jaarverslag 2022) krijgt hierin focus zowel aan het begin als het einde van de keten.

3 ORGANISATIE

3.1 Organisatie

De zwangerschap van Anna Raadsveld en de daarvoor nodige vervanging van haar rol door Wendell Jaspers, en de diepe overtuiging van &Brakema Producties dat je een actrice niet zomaar uit een productie zet omdat ze zwanger is, hebben tot gesprekken geleid, intern, maar ook binnen de sector en met de fondsen over waarden en het daadwerkelijk toepassen van die waarden. &Brakema Producties ziet en gelooft dat alleen theater maken om op een lichamelijke manier voelbaar te maken wat van waarde is, niet meer genoeg is (zie ook §1.1 visie). Ook de organisatie moet geleid worden vanuit waarden die voor ons belangrijk zijn. Dit vraagt om flexibiliteit, rust en ruimte om niet alleen ad hoc te produceren, maar ook langere lijnen uit te kunnen zetten met een meer solide organisatie.

3.2 Code Governance, Code Diversiteit en Inclusie, Code Fair Practice

Met het oog op de toekomst is er een professionaliseringsslag gemaakt. Gelet hierop, wordt met ingang van 2023 in het jaarverslag verantwoording afgelegd over de manier waarop de Codes worden toegepast.

&Brakema Producties heeft een directie bestaande uit een Artistiek Leider Lilliane Brakema en een Zakelijk Leider Karin van den Berg, en een bestuur met vier leden: Barbara Bos, Elsbeth van Rhijn, Thomas Smit, Janine Brogt. Er is een directiebestuursmodel, waarbij de directie (artistieke en zakelijke leiding), binnen de grenzen van de begroting, zelfstandig functioneert, verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding en verantwoording aflegt aan het bestuur. Bestuur en directie handelen met in acht neming van de statuten en het directie- en bestuursreglement. Het directie – en bestuursreglement sluit aan bij een per productie gefinancierde organisatie. Als structurele subsidie wordt verkregen, zal het directie- en bestuursreglement daarop worden aangepast.

Dit onderdeel van het jaarverslag over de implementatie en naleving van de van toepassing zijnde Codes in 2023 is gezamenlijk opgesteld door bestuur en directie. Vanuit het directie-bestuursmodel wordt de naleving gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarbij de directie het initiatief neemt tot het toepassen en verankeren van naleving van de Codes in de organisatie. Het bestuur fungeert als klankbord en ziet toe op naleving. Jaarlijks vindt evaluatie plaats.

3 ORGANISATIE

De Governance Code Cultuur, Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code (de "Codes") zijn sinds haar oprichting intrinsiek al geïntegreerd in de bedrijfsvoering. Per productie zijn binnen het productieteam de werkomstandigheden een doorlopend onderwerp van gesprek (zie ook Sociaal Contract).

Code Governance

De principes in de Code Governance zijn verankerd in de werkwijze binnen &Brakema Producties. Bestuur en directie zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid in de naleving van de principes. Gezien de omvang van de organisatie zijn de lijnen kort. De communicatie onderling en tussen directie en bestuur is open en eerlijk. Over en weer is er bereidheid om van de ander te leren. En de ander aan te spreken als dat nodig is.

Het bestuur werkt onbezoldigd. Beloning van de directie is onderdeel van [het personeels- en beloningsbeleid](https://www.firmaducks.nl/wp-content/uploads/2024/01/Personeels-en-beloningsbeleid.pdf) (https://www.firmaducks.nl/wp-content/uploads/2024/01/Personeels-en-beloningsbeleid.pdf) en jaarlijks een terugkerend onderwerp in de gesprekken tussen bestuur en directie.

Enkele (neven)functies van bestuursleden zijn in de theatersector, hetgeen noodzakelijk is voor de benodigde expertise en ervaring binnen het bestuur. In 2023 hebben zich in dit kader geen situaties voorgedaan, waarbij sprake was van belangenverstrengeling of tegenstrijdig belang. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Er is een familiale band tussen de secretaris, Elsbeth van Rhijn en Liliane Brakema. Hierover is altijd openheid geweest binnen het bestuur, naar de Zakelijk Leider en (waar nodig) andere betrokkenen bij &Brakema Producties. Ook in 2023 is dit niet belemmerend geweest in het onafhankelijk functioneren van Elsbeth van Rhijn. Conform het rooster van aftreden, treedt Elsbeth van Rhijn per juli 2024 af.

Thomas Smit, penningmeester in het huidige bestuur, is zakelijk directeur van Theater Bellevue. In het verleden is er een samenwerking geweest tussen &Brakema Producties en Theater Bellevue in het kader van de Nieuwe Makers Regeling. Hierdoor is er een organisatiebrede goede relatie ontstaan tussen Liliane Brakema en Theater Bellevue, die in de jaren daarna is bestendig. Ook in de periode 2025-2028 treedt Theater Bellevue op als partner van &Brakema Producties. Relevant is te vermelden dat dit een strikt artistiek inhoudelijke samenwerking is en de contacten hierover plaatsvinden tussen de artistiek leiders van &Brakema Producties en Theater Bellevue.

3 ORGANISATIE

Voor het rooster van optredens van de bestuurders wordt verwezen naar:

<https://www.firmaducks.nl/wp-content/uploads/2024/01/Rooster-van-optredens-per-ultimo-2023.pdf>

De risicobeheersing en interne controle zijn op orde. De administratie is belegd bij Jan Bus (Podium Zaken) een ervaren administratiekantoor voor gezelschappen in de podiumkunsten. De zakelijk leider heeft regelmatig contact met Jan Bus, zodat er op ieder moment een actueel beeld is van de financiële positie van &Brakema Producties. Aan de zakelijk leider is een volmacht gegeven (en bij de Kamer van Koophandel geregistreerd) voor transacties tot een bedrag van € 10.000. Gelet op de financiële reserve van de stichting, wordt de stichting bij rechtshandelingen van meer dan € 10.000 vertegenwoordigd door twee bestuurders. De zakelijk leider kan zelfstandig betalingen verrichten. De penningmeester heeft toegang tot de bankrekening. Er is een beperkte financiële buffer beschikbaar, die krachtens een bestuursbesluit wordt ingezet voor uitgaven die niet door een productiebegroting zijn gedekt.

Code Fair Practice

&Brakema Producties werkt zorgvuldig met oog voor de mensen. Bij iedere productie zijn de werkomstandigheden een doorlopend onderwerp van gesprek en worden daarbij ook afspraken gemaakt over de gezamenlijke resultaatdoelen en procesafspraken. Deze afspraken worden beschreven in een Sociaal Contract. De uitgangspunten van de Fair Practice Code zijn onderdeel van het Sociaal Contract. Naleving van dit Sociaal Contract wordt gedurende het hele productieproces door de directie in samenspraak met het team bewaakt:

- Voor het werk dat &Brakema maakt is **vertrouwen** een wezenlijk onderdeel is van de omgang met elkaar.
- **Duurzaamheid** wordt opgevat als werken met het oog voor de mens en het klimaat. Mens is verweven in het Sociaal Contract. Wat betreft klimaat raadt pleegt &Brakema de **Green Book** om duurzamer te produceren.
- Het principe **solidariteit** wordt bij &Brakema Producties zo uitgevoerd dat &Brakema Producties conform CAO Theater en Dans produceert en anders niet. Wij werken samen met partners die hier hetzelfde over denken. Dat wil zeggen, voor 80% CAO werken is voor ons geen optie. Kunst maken kost geld en alleen met inachtneming van de juiste basisvoorwaarden kan op lange termijn kunst gemaakt worden.

Alle medewerkers worden conform de CAO Theater en Dans betaald. Fatsoenlijke betaling betekent ook dat wordt betaald voor de uren dat er wordt gewerkt.

3 ORGANISATIE

3.2 Code Governance, Code Diversiteit en Inclusie, Code Fair Practice

Code Diversiteit en Inclusie

Diversiteit wat betreft neurodiversiteit, nationaliteit, gender en LHBTIQ+ is altijd op natuurlijke wijze onderdeel van &Brakema Producties geweest. Diversiteit op grond van niet-westerse achtergrond was enkele jaren geleden binnen &Brakema Producties onderontwikkeld. Dankzij gesprekken in en buiten de sector en uitgebreide verdieping, is in 2023 ook dit integraal onderdeel geworden van de werkwijze van &Brakema Producties. Tegelijkertijd zijn wij ons ervan bewust dat er altijd nog ruimte voor verdere verdieping is.

Het bestuur representeert onvoldoende een diverse achtergrond. Bij het vinden van opvolging voor de secretaris van het bestuur, zal specifiek aandacht worden besteed aan bekendmaking van de vacature onder mensen met culturele diverse achtergrond via eigen partners/netwerk en (online) cultureel diverse kanalen.

Personeel/ZZP: De samenstelling van de mensen die werkzaam zijn bij &Brakema Producties is zodanig dat diversiteit en inclusie vast onderdeel zijn van de onderlinge samenwerking. Dit blijft een doorlopend punt van aandacht.

Partners: Wij werken in de toekomst samen met partners die hier hetzelfde over denken, zoals met Rose Stories. Rose Stories staat expliciet voor het vertellen van verhalen die onze samenleving nog diverser maken. Voor 2024 staan een aantal nieuwe samenwerkingen met sociaal maatschappelijke organisaties in de startblokken, om nieuwe groepen te includeren in ons werk. In de voorstellingen die &Brakema Producties maakt, neemt Liliane de stemmen van mensen mee die zich niet gehoord en gezien voelen in de huidige samenleving. Het gaat om mensen met wie Liliane sinds Nacht in...het gesprek voert over hun leven, zorgen en verlangens. Deze stemmen krijgen, net als bij Nacht in..., een plek in elke productie. We delen een luisterend oor, verdiepende perspectieven, ontmoeting en verbinding. Om in contact te komen met deze mensen, worden zijn partnerships aangegaan met partijen in het maatschappelijk veld, zoals de Stadsreporter en de Coalitie tegen eenzaamheid., die ons in verbinding brengen met deze 'vergeten' groepen in de samenleving.

3 ORGANISATIE

Publiek: naast een vast publiek waarmee &Brakema Producties in de loop der jaren een band heeft opgebouwd, is er in de recente jaren gewerkt aan verbinding met een nieuw publiek. Dit publiek krijgt een stem in de voorstellingen, zoals bijvoorbeeld in de voorstelling *Nacht in ...*. Dit concept zal in de komende jaren verder worden uitgewerkt. &Brakema staat bekend om de diepgang en gelaagdheid van haar voorstellingen. Door dit steeds meer te koppelen aan een 'verhaal', 'herkenbare personages' en ofwel het gebruik van muziek ofwel een theateraal decor, is het theater ook in de breedte van publiek voor een steeds grotere groep mensen te lezen.

Om dit publiek te bereiken is meer ruimte voor de marketing nodig, en het marketen in langere lijnen. Hiervoor zal vanaf 2025 ruimte zijn.

Programma: in de producties van &Brakema staat 'de universele mens' met zijn/haar/diens behoeftes en existentiële verlangens en angsten centraal, zodat de personages juist niet stereotiep zijn, of te vangen zijn in hokjes. Dat maakte de programmering toegankelijk voor iedereen. In nagesprekken wordt de dialoog aangegaan met het publiek. Door naar hen te luisteren, ontstaat er een bestendige relatie en input voor ons verdere werk.

4 FINANCIËN

4.1 Staat van baten en lasten

In 2022 waren de publieksinkomsten 38.498 euro; deze zijn gebaseerd op de tournee van *Nacht In...* (waar HZT financieel voor verantwoordelijk was) en van het eerste deel van de tournee van *Isotopia*. In 2023 werd de tournee van *Isotopia* vervolgd en bracht 29.232 euro op.

Ook de subsidies in 2022 werden verdeeld over *Nacht In...* en *Isotopia*. Het grootste deel van de subsidie voor *Isotopia* werd besteed in 2022 aan het produceren van de voorstelling. In 2023 werd de productie afgerond. Ook voor het project *Two Sides of a Woman* werd subsidie besteed en toegerekend in 2023. Deze subsidie was afkomstig van de bijdrage van het Cultuurfonds. De totale opbrengsten in 2023 waren 108.466 euro ten opzichte van 198.514 euro in 2022.

De kosten voor de twee producties die in 2023 op tournee waren en werden verwezenlijkt kwamen uit op 112.670 euro. Hiermee ontstond een negatief resultaat van 4.204 euro. Dit bedrag is afgetrokken van de reserve van de stichting die daarmee uitkomt op 13.535 euro.

5 OOG OP DE TOEKOMST

2024 staat in het teken van *Blue Hour* (coproductie Matzer Theaterproducties, première 1 maart 2024) en (vanaf 1 juli) het verder optuigen van de organisatie, indien wij structurele subsidie ontvangen. De concrete plannen hiervoor zijn terug te lezen in Beleidsplan 2025-2028.

**Aldus getekend
te Amsterdam.**

Voorzitter
B.E.A. Bos

Secretaris
L.J.E. Wefers Bettink -
van Rhijn

Penningmeester
T.J.N. Smit

Algemeen lid
A. Brogt

Beeld uit Isotopia

'23

Stichting &Brakema Producties
p/a Johannes Verhulststraat 80-2
1071 NJ Amsterdam

Jaarrekening 2023

Jan Bus
Podiumzaken
Administratie | belastingadvies

Inhoudsopgave

Blz.

1. Inleiding	3
2. Balans per 31-december	4
3. Staat van baten en lasten	5
4. Toelichting balans per 31 december	6
5. Toelichting staat van baten en lasten	7
6. Overzicht omzetbelasting	8
7. Overige gegevens	9

1. Inleiding

Stichting &Brakema Producties
p/a Johannes Verhulststraat 80-2
1071 NJ Amsterdam

Geachte bestuur,

Ingevolge uw opdracht heb ik de in het rapport opgenomen jaarrekening 2023 van de Stichting &Brakema Producties (vh Stichting Firma Ducks) samengesteld aan de hand van de door u verstrekte gegevens. De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de gegevens en de hierop gebaseerde jaarrekening berust bij u.

Mijn werkzaamheden bestonden, overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot samenstelling van opdrachten, in hoofdzaak uit het verzamelen, rubriceren en samenvatten van financiële gegevens. Op basis van de aan mij verstrekte gegevens heb ik op zorgvuldige wijze de jaarrekening samengesteld in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. De gepresenteerde balans geeft naar mijn mening een getrouwe weergave van het vermogen en de vastgelegde middelen van uw stichting per ultimo 2023.

Amsterdam, 22 januari 2024

Jan Bus - Podiumzaken

Algemeen

Stichting &Brakema Producties (vh Stichting Firma Ducks) is opgericht op 29 augustus 2016 en stelt zich o.a. ten doel het (co)produceren en tonen van projecten van Liliane Sureya Brakema en het aangaan en tot stand brengen van verbindingen met maatschappelijke ontwikkelingen en andere kunstvormen en het ontwikkelen en overdragen van theater in de meest ruime zin van het woord.

Adresgegevens

Statutaire zetel:	Amsterdam
Postadres:	p/a Johannes Verhulststraat 80-2
Postcode en Plaats:	1071 NJ Amsterdam
Website:	brakemaproducties.com
Kamer van Koophandel:	66757991

Samenstelling bestuur

Voorzitter:	B.E.A. Bos
Secretaris:	L.J.E. Wefers Bettink – van Rhijn
Penningmeester:	T.J.N. Smit
Algemeen lid:	J.A. Brogt

Gevolmachtigde:

Artistiek leider:	L.S. Brakema
Zakelijk leider:	K. van den Berg

Resultaat en vermogen

Resultaat 2023	-€ 4.204	Resultaat 2022	€ 607
Vermogen 2023	€ 13.535	Vermogen 2022	€ 17.739

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.

Alle activa en passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Het resultaat wordt bepaald door de kosten en opbrengsten zoveel mogelijk toe te rekenen aan het verslagjaar. Overschotten worden verantwoord in het jaar waarin de diensten zijn verricht. Verliezen worden genomen in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Alle gedane uitgaven zijn in lijn met de doelstellingen van de stichting.

Fiscale positie

Stichting &Brakema Producties is belastingplichtig voor de omzetbelasting en doet kwartaalaangifte.

2. Balans per 31 december

ACTIVA	<u>31-12-23</u>	<u>31-12-22</u>
	in €	in €
Vorderingen Korte Termijn	3.301	87.029
Liquide middelen	30.734	7.964
Totaal Activa	<u>34.035</u>	<u>94.993</u>

PASSIVA	<u>31-12-23</u>	<u>31-12-22</u>
	in €	in €
Stichtingskapitaal	13.535	17.739
Schulden Korte Termijn	20.500	77.253
Totaal Passiva	<u>34.035</u>	<u>94.993</u>

3. Staat van baten en lasten

<u>BATEN</u>	2023	%	2022	%
	in €		in €	
Publieksinkomsten	24.703	22,8%	6.249	3,3%
Subsidies en bijdragen	79.235		160.016	
Overige	4.528	4,2%	20.381	10,9%
	<u>108.466</u>	<u>100,0%</u>	<u>186.646</u>	<u>100,0%</u>
 <u>LASTEN</u>				
Beheerslasten	1.090	1,0%	743	0,4%
Activiteitenlasten	111.581	102,9%	185.296	99,3%
	<u>112.671</u>	<u>103,9%</u>	<u>186.039</u>	<u>99,7%</u>
 Resultaat	 <u>-4.204</u>	 <u>-3,9%</u>	 <u>607</u>	 <u>0,3%</u>

4. Toelichting Balans per 31 december

ACTIVA

	<u>31-12-23</u>	<u>31-12-22</u>
	in €	in €
Vorderingen Korte Termijn		
Debiteuren	0	1.848
Te ontvangen subsidies	2.000	76.475
BTW	707	8.506
Overige	594	200
Totaal vorderingen Korte Termijn	<u>3.301</u>	<u>87.029</u>
Liquide Middelen		
Bank	30.734	7.964
Totaal Liquide Middelen	<u>30.734</u>	<u>7.964</u>

PASSIVA

Stichtingskapitaal

Algemene reserve

Stand begin boekjaar	5.739	5.132
Mutatie resultaat boekjaar	0	607
Mutatie ovb reserve	0	0
Stand einde boekjaar	<u>5.739</u>	<u>5.739</u>

Bestemmingsreserve

Stand begin boekjaar	12.000	12.000
Mutatie ovb reserve	-4.204	0
Stand einde boekjaar	<u>7.796</u>	<u>12.000</u>

Schulden Korte Termijn

Crediteuren	-127	9.700
Reservering projectsubsidie Isotopia	0	54.234
Reservering projectsubsidie 2024	20.000	0
Te ontvangen factuur Het Zuidelijk Toneel	0	11.868
Reservering administratiekosten	626	1.450
Totaal schulden op korte termijn	<u>20.500</u>	<u>77.253</u>

5. Toelichting staat van baten en lasten

<u>BATEN</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	in €	in €
Opbrengsten		
Uitkoop	24.703	5.661
Partage	0	588
Aandeel publieke subsidies	45.000	36.151
Aandeel private subsidies	34.235	123.865
Vergoeding co-producent	3.614	18.131
Overige opbrengsten	915	2.250
Totaal opbrengsten	<u>108.467</u>	<u>186.646</u>

LASTEN

Beheerslasten

Personeel	0	0
Materieel	1.090	743
Totaal beheerslasten	<u>1.090</u>	<u>743</u>

Activiteitenlasten

Materieel voorbereiding	10.598	17.434
Materieel uitvoering	15.545	10.008
Marketing	4.315	14.761
Educatieve activiteiten	7.000	2.000
Personeel voorbereiding	51.553	131.295
Personeel uitvoering	22.568	9.798
Totaal activiteitenlasten	<u>111.581</u>	<u>185.296</u>

6. Overzicht Omzetbelasting

	Omzet	Omzetbelasting
	in €	in €
B.T.W. hoog	6.078	1.276
B.T.W. laag	22.532	2.028
Totaal af te dragen omzetbelasting		3.304
Totaal voorbelasting te ontvangen		23.843 20.539
Kwartaalaangifte Q1 t/m Q3 (reeds ontvangen)		20.465
Saldo te vorderen		74
<u>Specificatie balanspost</u>		
Aangifte 4e kwartaal te ontvangen		74
Te verrekenen		0
Te suppleren 2022 (te ontvangen, afloop 2024)		633
Balanstotaal te vorderen		<u>707</u>

7. Overige gegevens

Mededeling in gevolge artikel 392, lid 1a, boek 2 BW

Aangezien Stichting &Brakema Producties wordt aangemerkt als een kleine rechtspersoon volgens artikel 396, boek 2 BW, is de stichting vrijgesteld van accountantscontrole.

Verwerking saldo

Het voorstel is het resultaat ten laste te laten komen van de bestemmingsreserve. Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel in de jaarrekening verwerkt

Vaststelling

Het bestuur van Stichting &Brakema Producties heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in de vergadering gehouden op 27 maart 2024 te Amsterdam.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen significante gebeurtenissen na balansdatum.

Aldus getekend te Amsterdam

Voorzitter: B.E.A. Bos

Secretaris: L.J.E. Wefers Bettink - van Rhijn

Penningmeester: T.J.N. Smit

Algemeen lid: J.A. Brogt

